

Sbírka zákonů republiky Československé

Cástka 3.

Vydána dne 31. ledna 1953.

Cena Kčs 2.50.

OBSAH:

(3. a 4.) 3. Nařízení o podnicích státního obchodu. — 4. Nařízení o placené dovolené na zotavenou v roce 1953.

3.**Vládní nařízení**

ze dne 23. prosince 1952

o podnicích státního obchodu.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem prezidenta republiky podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.**Úkoly podniků státního obchodu.**

(1) Podniky státního obchodu plní úkoly socialistického obchodu. Provádějí plánovitý nákup a prodej zboží, jeho skladování, úpravu a poskytují služby v oboru obchodu a společného stravování. Tím slouží k uspokojování potřeb obyvatelstva a přispívají ke zvyšování životní úrovně pracujících.

(2) Vyžaduje-li toho plynulé zásobování obyvatelstva, provádějí podniky státního obchodu podle zvláštních předpisů i doplňkovou výrobu zboží denní potřeby, po případě výkup zemědělských výrobků.

§ 2.**Zřízení podniků.**

Podniky státního obchodu zřizuje ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí. Svěřuje jim do správy části národního

majetku. Spadá-li takový majetek do působnosti jiného ministra, činí ministr vnitřního obchodu tato opatření v dohodě s ním.

§ 3.**Název podniku a jeho právní povaha.**

(1) Podniky státního obchodu jsou samostatné právnické osoby. Vlastníkem majetku, který je podniku státního obchodu svěřen do správy, je stát. Ve věcech tohoto majetku podnik státního obchodu vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) Ministr vnitřního obchodu určí podniku státního obchodu název, den vzniku, sídlo, předmět podnikání a obvod činnosti. O zřízení podniku vydá listinu, v níž stanoví i den, kdy kterému podnik převeze majetek do něho začleněný; totéž platí, dojde-li ke změnám.

(3) Ve veřejných knihách a úředních rejstřících se zapisuje jako vlastník nemovitosti nebo práva, které má podnik státního obchodu ve správě, československý stát s vyznačením tohoto podniku. Záписy se provedou na návrh podniku.

(4) Pokud toto nařízení nestanoví jinak, platí o podnicích státního obchodu předpisy o národních podnicích.

§ 4.**Organisace podniků.**

Organisaci podniků státního obchodu upraví ministr vnitřního obchodu ve statutech.

§ 5.

Zcizení a zatížení majetku podniku.

(1) Podnik státního obchodu nesmí zcizit části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Výjimku může povolit ministr vnitřního obchodu. Jednání příčící se tomuto zákazu nemají právních následků.

(2) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 1 nemohou třetí osoby nabýti zástavních nebo jiných věcných práv.

§ 6.

Přechod závazků.

(1) O tom, v které závazky vstupuje podnik státního obchodu, do něhož byl začleněn znárodněný majetek, za kterých podmínek se může podnik státního obchodu domáhat zrušení závazku nebo jeho přiměřené úpravy, o tom, jak se upravují závazky předluženého znárodněného podniku, jehož majetek byl začleněn do podniku státního obchodu, jakož i o tom, za kterých podmínek může podnik odporovat právním jednáním dřívějšího vlastníka znárodněného podniku, platí předpis o znárodnění.

(2) Ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí stanoví, které závazky přecházejí na podnik státního obchodu dnem převzetí národného majetku, který byl do něho začleněn. Přechodem závazků podle věty prvej se dřívější dlužník zprošťuje. K takovému přechodu není potřebí souhlasu věřitele.

§ 7.

Uspokojení závazků.

(1) Pro závazky podniku státního obchodu se lze uspokojit toliko z majetku svěřeného mu do správy, který není určen k tomu, aby ho podnik trvale užíval (§ 5).

(2) Z majetku, který má podnik státního obchodu ve správě, nelze žádat ani dosíci uspokojení pohledávek za státem.

§ 8.

Zřizování provozoven.

Podniky státního obchodu zřizují a zrušují prodejny a provozovny společného stravování ve stanovených obvodech podle plánu a se souhlasem národního výboru. Postup při zřizování, rušení a změnách prodejen a provozoven společného stravování upraví ministerstvo vnitřního obchodu.

§ 9.

Obchodně-finanční plán.

(1) Činnost podniků státního obchodu je určována jeho schváleným obchodně-finančním plánem. Obchodně-finanční plány podniků státního obchodu navazují na státní plán rozvoje národního hospodářství a na státní rozpočet.

(2) Všichni pracující v podniku státního obchodu musí být vedeni snahou splnit úkoly uložené státním plánem co nejhospodárněji.

Zásady pro řízení.

§ 10.

V podniku státního obchodu odpovídá každý osobně za splnění svých úkolů.

§ 11.

Vedení podniku státního obchodu a každé jeho části přísluší vždy odpovědnému vedoucímu v rámci jeho samostatné rozhodovací pravomoci.

§ 12.

Podnik státního obchodu je povinen dbát, aby se dosažení příznivých výsledků v plnění plánovaných úkolů opíralo o socialistické uvědomění zaměstnanců pracujících v podniku a posilovat jejich hmotný zájem na těchto výsledcích.

§ 13.

Podnikový ředitel.

(1) Vedoucím podniku státního obchodu je ředitel, který zastupuje podnik a jedná jeho jménem. Je přímo podřízen řediteli příslušné hlavní správy ministerstva vnitřního obchodu. V případech, kdy podnik nepatří do soustavy podniků některé z hlavních správ, je ředitel podniku státního obchodu podřízen přímo ministru vnitřního obchodu. Ředitele jmenuje a odvolává ministr vnitřního obchodu.

(2) O věcech podniku státního obchodu rozhoduje ředitel samostatně, pokud v jednotlivých případech není stanoveno, že potřebuje ke svému rozhodnutí předchozího souhlasu ministerstva vnitřního obchodu nebo jiného orgánu. Za podnik se podepisuje tak, že k názvu podniku připojí podnikový ředitel svůj podpis.

(3) Ředitel odpovídá osobně za stav celého podniku a výsledky jeho činnosti.

(4) V době nepřítomnosti nebo zaneprázdnění podnikového ředitele zastupuje jej v plném rozsahu jeho pravomoci zástupce podle předpisů o tom vydaných.

(5) Na jmenování a odvolání ředitele podniku se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa, po případě předpisy o souhlasu závodního zastupitelstva při propouštění zaměstnanců; k jejich jmenování a odvolání není potřeba souhlasu orgánu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.

§ 14.

Rízení podniků.

(1) Podniky státního obchodu řídí ministerstvo vnitřního obchodu zpravidla svými hlavními správami. Pro řízení jednotlivých podniků, které nepatří do soustavy podniků některé z hlavních správ, může ministr vnitřního obchodu zřizovat podnikové správy jako provozní složky ministerstva.

(2) V čele hlavní nebo podnikové správy je ředitel, jehož jmenuje a odvolává ministr vnitřního obchodu. Je podřízen ministru vnitřního obchodu a jemu odpovídá ze své činnosti.

§ 15.

Změny v členění.

(1) Ministr vnitřního obchodu může vyjmout podnik státního obchodu ze své působnosti a v dohodě s příslušným ministrem jej odevzdat k opatření podle předpisů, které tomuto ministru přísluší provádět.

(2) Ministr vnitřního obchodu může z podniku státního obchodu vyjmout majetek nebo závazky a učinit o nich opatření ve vlastním oboru působnosti, nebo je v dohodě s příslušným ministrem převést do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti. K přechodu závazků není zapotřebí souhlasu věřitele. Ministr vnitřního obchodu může rovněž začlenit do podniku jiný národní majetek.

(3) Opatření podle odstavce 2 není zapotřebí tam, kde se podniky státního obchodu dohodly mezi sebou nebo s národním, po případě komunálním podnikem o přechodu majetkových částí jimi správaných, menší hodnoty, které jsou určeny k trvalému užívání. Taková dohoda má účinky vyčlenění a začlenění. Výši hodnoty rozhodné pro převody podle tohoto odstavce stanoví ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí a ostatními zúčastněnými ministry.

(4) Ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí může na podnik státního obchodu přenést závazek patřící k národnímu majetku.

Zrušení podniku státního obchodu.

§ 16.

(1) Ministr vnitřního obchodu zruší v dohodě s ministrem financí podnik státního obchodu a stanoví také, jak má být s majetkem zrušeného podniku naloženo. O zrušení vydá ministr vnitřního obchodu listinu.

(2) Na návrh likvidátora se zapíše zrušení podniku do podnikového rejstříku.

(3) Likvidátora jmenuje a odvolává ministr vnitřního obchodu.

§ 17.

(1) Likvidátor smí zpeněžit majetek zrušeného podniku státního obchodu jen pokud o něm nestanoví jinak ministr vnitřního obchodu.

(2) Likvidační přebytek zrušeného podniku odvede likvidátor státu.

§ 18.

Zástavní a jiná práva.

(1) Zástavní práva váznoucí na majetkových částech uvedených v § 4 zanikají bez náhrady a knihovní soud je vymaže k návrhu podniku s odvoláním na toto nařízení. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na případy, ve kterých vláda povolí výjimku na návrh ministra vnitřního obchodu učiněný v dohodě s ministrem financí.

(3) Vládní nařízení č. 62/1951 Sb., o závazcích váznoucích na některém znárodněném majetku, a vládní nařízení č. 97/1952 Sb., o zániku věcných práv na některých částech národního majetku, platí i pro znárodněný obchodní majetek a pro podniky státního obchodu.

Přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 19.

Opatření učiněná ve shodě s ustanoveními tohoto nařízení přede dnem počátku jeho účinnosti se ode dne opatření pokládají za učiněná podle něho. Dosavadní národní podniky obchodní se stávají podniky státního obchodu podle tohoto nařízení.

§ 20.

Zrušují se:

1. §§ 14 a 16 zákona č. 118/1948 Sb., o organizaci velkoobchodní činnosti a o znárodnění velkoobchodních podniků,

1. §§ 9 a 11 zákona č. 120/1948 Sb., o znárodnění obchodních podniků s 50 nebo více činnými osobami a
3. §§ 12 a 14 zákona č. 124/1948 Sb., o znárodnění některých hostinských a výčepních podniků a ubytovacích zařízení, vesměs ve znění zákona č. 64/1951 Sb.

§ 21.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provede je ministr vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

4.

Vládní nařízení

ze dne 6. ledna 1953

o placené dovolené na zotavenou v roce 1953.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem prezidenta republiky podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.

Ustanovení zákona č. 11/1952 Sb., o placené dovolené na zotavenou v roce 1952, platí s výjimkou ustanovení § 11 odst. 5 a § 14 také pro úpravu placené dovolené na zotavenou v roce 1953 s těmito dalšími odchylkami:

1. Ustanovení § 6 odst. 1 druhé věty zní: „Přitom se za základ výpočtu peněžitých požitků bere u zaměstnance s proměnlivými po-

žitky průměrný týdenní výdělek za posledních 6 měsíců před nastoupením dovolené, a jde-li o zaměstnance v zemědělství, lesnictví, stavebnictví a v oborech se stavebnictvím souvisejících, za posledních 12 měsíců.“

2. Ustanovení § 18 odst. 2 zní: „Dovolenou příslušníků Sboru národní bezpečnosti upraví v dohodě s Ústřední radou odborů ministerstvo národní bezpečnosti.“

3. Doba přede dnem 31. prosince 1952 se pro výměru dovolené u zaměstnanců ve stavebnictví a v oborech se stavebnictvím souvisejících počítá podle dosavadních předpisů platných pro tyto zaměstnance.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provedou je všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Kyselý v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r. Nosek v. r.

Dvořák v. r.

Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovec v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kopecký v. r.

Krajčír v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Krošnář v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Pospíšil A. v. r.

Pospíšil J. v. r.

Ing. Půšťák v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimánek v. r.